

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle HaO dnro 1563/2023 / ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös 15.6.2023 § 34 / päätös oikaisuvaatimuksista / moottorikelkkareittisuunnitelman hyväksyminen välille Hoikkamäki-Kinahminkulma

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.09.2023 § 45
1032/11.02.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Tanja Ahonen
puh. 044 718 2141
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Lautakunta hyväksyy ympäristöjohtajan esityksen.

Päätös

Merkittiin, että kaupunginhallituksen varaedustaja Peltola liittyi kokoukseen asiakohdan käsittelyn alkaessa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa seuraavan lausunnon hallinto-oikeudelle Hoikkamäki-Kinahminkulma moottorikelkkareittisuunnitelman osalta:

Yhden reitin alueelle sijoittuvan kiinteistön osalta on tehty valitus hallinto-oikeuteen Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöksestä 15.6.2023 § 34. Päätöksessä on käsitelty oikaisuvaatimukset, jotka ovat koskeneet moottorikelkkareittisuunnitelman hyväksymistä välillä Hoikkamäki-Kinahminkulma noin 6 km matkalla. Kyseinen moottorikelkkasuunnitelma on lautakunnassa hyväksytty 5.11.2020 §:ssä 79. Valituksen alaisen kiinteistön osalta oikaisuvaatimuksessa ei tullut esille sellaisia perusteita, joiden vuoksi reitti olisi ollut maastoliikennelain tai muun lain vastainen ja jonka vuoksi reitin virallistamispäätös olisi tullut kumota. Maastoliikennelain 16.3 §:n mukaisesti reitti voidaan perustaa ilman maanomistajan suostumusta. Oikaisuvaatimus hylättiin.

Hallinto-oikeuteen toimitetussa valituksessa kerrotaan, että Metsäyhtymän asioidenhoitajaan ei olla oltu yhteydessä moottorikelkkareitin suunnittelun aikaan. Sekä suunnitelman tekemisen että suunnitelman hyväksymisen osalta *maanomistajien yhteystiedot on otettu Maanmittauslaitoksen kiinteistöietopalvelusta*, jota viranomaiset yleisesti käyttävät kiinteistöjen omistajatietojen selvittelyyn.

Kiinteistön osalta, jota valitus koskee, on jätetty Metsäyhtymän nimissä muistutus (päiväys 22.6.2020) ennen moottorikelkkareittisuunnitelman hyväksymispäätöstä ja tehty oikaisuvaatimus jälleen Metsäyhtymän nimissä moottorikelkkareittisuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä on Metsäyhtymän asioidenhoitajalta *pyydetty selvitystä valtuuksista asioiden hoitoon, koska niitä tietoja ei ole ollut saatavilla viranomaisen käyttämistä tietopalveluista*. Asioidenhoitaja on tällöin antanut tiedoksi lahjakirjan, jolla kiinteistön omistus on siirtynyt kiinteistöietojärjestelmässä näkyville omistajille, ja jolla on määrätty hallinto-oikeudesta Metsäyhtymän osakkaille.

Metsäyhtymän asioidenhoitaja esitti vastavastineessaan uuden, vaihtoehtoisen moottorikelkkareittilinjauksen. Hakija on tarkastellut tämän uuden ehdotuksen toteuttamiskelpoisuuden, mutta reittiehdotus on todettu sopimattomaksi mm. korkeuserojen vuoksi. Reittilinjauksen suunnittelussa on hyödynnetty maastossa valmiina olevia uria ja kiinteistöjen rajalinjoja. Tällä on pyritty siihen, että reitti ei aiheuta huomattavaa haittaa millekään kiinteistölle.

Moottorikelkkareitin perustaminen valituksen kohteena olevalla kiinteistöllä reittisuunnitelmassa osoitettuun paikkaan ei aiheuta metsätaloudelle tai muulle yksityiselle edulle huomattavaa haittaa maastoliikennelain 16.2 §:n tarkoittamalla tavalla. Reitti on suunniteltu jo olemassa olevalle varsin leveälle metsäpolulle/metsätraktoriuralle. Kiinteistön omistajalla on edelleen mahdollisuus käyttää reittialuetta omiin tarkoituksiinsa esimerkiksi metsänhoidollisten töiden yhteydessä. Väärinkäytöksen ehkäisemisessä tärkeää on reitin sijainti maastossa selvästi tarvittaessa opastein ja merkinnöin. Moottorikelkkareitin pitäjä on siivousvelvollinen alueella, joka on roskaantunut reitin käytöstä, mikäli roskaajaa ei saada selville.

Käsiteltävänä oleva lyhyt reitin pätkä on osa pidempää reittikokonaisuutta, jonka lainvoimaisuus on ratkaistu jo KHO:n päätöksellä vuonna 2014, jossa päätöksessä on tullut ratkaistuksi myös kokonaisreitin tarkoituksenmukaisuus ja tarpeellisuus. Kyseinen käsiteltävä reitin osapätkä on olennainen osa kokonaisreittiä, joten sen osalta tarkoituksenmukaisuuden ja tarpeellisuuden harkinta kohdistuu pätkän tarpeellisuuteen osana kokonaisreittiä, ei koko moottorikelkkailuharrastuksen tarpeellisuuteen Kuopion kaupungissa. Mikäli kyseistä n. 6 km:n mittaista reittiä ei rakennettaisi olisi koko nyt jo rakennettu reitti käyttökelvoton.

Reitin pitäjällä on velvollisuus pitää reitti turvallisena, joten luonnonesteitä on tarpeen poistaa. Lautakunnan pöytäkirjaan 5.11.2020 on kirjattu hakijan muistutuksista antamassa vastineessa esittämä arvio puiden poistotarpeesta. Oikaisuvaatimukseen antamassaan vastineessa hakija on kirjannut puiden poistotarpeesta seuraavaa: "On mahdollista, että ko. polun reunoilta joudutaan poistamaan yksittäisiä puita tai puun oksia karsimaan, mutta suunnittelijan näkemyksen mukaan metsäpolku oli maastossa jo valmiina varsin leveä, jolloin puita ei välttämättä tarvitse poistaa lainkaan. Itse reitin käyttöalue/rajaite kirjataan reittitoimituksen kautta kiinteistörekisteriin 6 metriä leveänä, mutta varsinainen ajoalue käsittää reitin hoitokoneen levyisen alan, joka on noin 4-4,5 metriä."

Kaupunki ei määritä maanomistajille maksettavien korvausten suuruutta, vaan sen tekee Maanmittauslaitos reittitoimituksessa.

Kuopion kaupungin tilaama metsoselvitys on tehty lumiseen aikaan huhtitoukokuussa silloin, kun metsojen soidinjälkien pitäisi näkyä hangella (selvityksen valokuvat). Tämä on vakiintunut ajankohta tehdä metsoselvitysten maastotyöt. Keväällä maastossa erottuvat hyvin myös lumelle talven aikana metson jättämät ulosteet, jotka kertovat hyvin metson oleskelusta alueella. Täten selvityksen aikaan on saatu hyvä käsitys metson mahdollisesta ja pysyvästä oleskelusta selvitysalueella. Selvityksen valossa on epätodennäköistä, että kyseinen metsäalue olisi ollut metson asuttama talvella 2022. Metson soidin ajoittuu hyvin varhaiseen aikaan aamulla, jolloin ihmisten aktiivisuus metsissä ja kelkkareiteillä on erittäin vähäistä.

Kuopion kaupungin ilmastopoliittinen ohjelma on kaupungin strategian alainen toimenpideohjelma, jolla ei ole oikeudellisesti sitovaa vaikutusta. Ohjelma liittyy kaupungin talousarvion toteuttamiseen, josta moottorikelkkareittien toimialalla on vastuussa kaupunkirakennelautakunta. Ohjelmalla ei ole edes niin sanottua soft law -tyyppisen oikeuslähteen merkitystä ympäristö- ja rakennuslautakunnan toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Ympäristö- ja rakennuslautakunta tekee päätöksensä moottorikelkkareittien virallistamisasioissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, jonka päätöksentekoa ohjaavat lait ja muut oikeuslähteet, eivät kaupungin toimenpideohjelmat. Hakemuksen mahdolliset ristiriitaisuudet kaupungin strategisten tavoitteiden tai toimenpideohjelmien kanssa tulee osoittaa hakijalle.

Reitin hyväksymispäätös perustuu maastoliikennelakiin. Päätöksen harkinta perustuu erityisesti maastoliikennelain kieltoon perustaa moottorikelkkareittiä, mikäli reitin käyttämisestä aiheutuu huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinolle, maa- ja metsätaloudelle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle (maastoliikennelaki 16 §). Kuopion kaupungin ilmastopoliittinen ohjelma ei estä moottorikelkkareittien suunnittelua ja niiden toteuttamista.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta on käsitellyt oikaisuvaatimukset lain mukaan ilman viivytystä. Oikaisuvaatimuksen jättäneiden tahojen vastavastineiden jälkeen hakijalle on annettu aikaa Metsäyhtymän esittämän vaihtoehdoisen reittilinjauksen selvittämiseen sekä metsoselvitykseen. Nämä olennaisen tärkeät prosessin vaiheet ja lisäselvitykset ovat vienneet oman aikansa.

Edellä esitetyn perusteella ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöstä ei tule muuttaa.

Selostus

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa Hoikkamäki-Kinahminkulma moottorikelkkareittiä koskevasta valituksesta. Lausunto on pyydetty antamaan 7.9.2023 mennessä ja liittämään mukaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat. Lausunnon pyydetään selostamaan asia, vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä. Lausunnon antamiselle ja asiakirjojen toimittamiselle on pyydettyäessä saatu lisäaikaa 18.9.2023 saakka lautakunnan kokousaikataulusta johtuen.

Lausuntoon on lisätty seuraavat asiakirjat

1. Päätös Kaupunkirakennelautakunta 18.12.2019 liitteineen
2. Lausuntopyyntö 8.5.2020
3. Kuulutus asian vireilläolosta 25.5.2020
4. Kirje maanomistajille 26.5.2020
5. Metsäyhtymän muistutus 22.6.2020
6. Pohjois-Savon liiton lausunto 25.6.2020
7. Mhy Savotta ry ym lausunto 29.6.2020
8. Pohjois-Savon pelastuslaitos lausunto 30.6.2020
9. Yhdistyksen muistutus sähköpostiliitteen kanssa 30.6.2020
10. Vastinepyyntö hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin 18.8.2020
11. Hakijan vastineet lausuntoihin ja muistutuksiin 23.10.2020
12. Päätös Ympäristö- ja rakennuslautakunta 05.11.2020 ja reittisuunnitelman muutuskarttaliite

13. Kuulutus sähköisellä ilmoitustaululla 11.11.2020
14. Lehtikuulutus ViikkoSavo 11.11.2020 ja Pitäjäläinen 12.11.2020
15. Oikaisuvaatimus Metsäyhtymä 23.11.2020
16. Oikaisuvaatimus Yhdistys 25.11.2020
17. Oikaisuvaatimus Yksityishenkilö 27.11.2020
18. Vastinepyyntö oikaisuvaatimukseen 13.1.2021
19. Vastineet oikaisuvaatimukseen 1.3.2021
20. Vastavastinepyyntö Metsäyhtymä 16.3.2021
21. Vastavastinepyyntö Yhdistys 16.3.2021
22. Vastavastinepyyntö Yksityishenkilö 16.3.2021
23. Vastavastine Yhdistys 13.4.2021
24. Vastavastine Metsäyhtymä 15.4.2021
25. Vastavastine Yksityishenkilö 15.4.2021
26. Selvitys kiinteistön hallinnasta Metsäyhtymä 3.5.2021
27. Selvityspyyntö Metsäyhtymän vaihtoehtoisesta reitistä 24.5.2021
28. Hakijan selvitys Metsäyhtymän vaihtoehtoiseen reittiin 1.2.2023
29. Päätös Ympäristö- ja rakennuslautakunta 15.6.2023

Liitteet

Lausunto- ja asiakirjapyyntö ja valituskirjelmä (Ei julkaista internetissä)